

Quảng Tri

NĂM THỨ HAI

SỐ: 416

Chủ nhật

23/8/2026

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH QUẢNG TRỊ
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG TRỊ

Email: baoquangtri@gmail.com
www.baoquangtri.vn

KỶ NIỆM 81 NĂM CÁCH MẠNG THÁNG TÁM VÀ QUỐC KHÁNH 2/9

Làng Lý Hòa... Làng Đại tướng

Xem bài trang 4

ĐẠI TƯỚNG
VÕ NGUYỄN GIÁP
(1911 - 2013)

TRANG 2

Kiến Giang
rộn ràng mùa hội

Xanh hóa sản xuất

TRANG 6

Kiến Giang

rộn ràng mùa hội

Các đội bơi miệt mài tập luyện trên sông Kiến Giang, quyết tâm giành thành tích cao tại lễ hội đua, bơi thuyền truyền thống trên sông Kiến Giang - Ảnh: H.C

Gửi niềm tin theo từng nhịp chèo

Chúng tôi có mặt tại thôn Xuân Hạ, xã Lệ Thủy từ sớm để cùng người dân địa phương chứng kiến lễ hạ thủy đò bơi của thôn, một nghi thức mở đầu cho hành trình tập luyện, hướng tới ngày hội lớn trên dòng Kiến Giang của đội bơi Xuân Hạ. Chiếc đò bơi được hạ thủy trong sự háo hức, phấn khởi của đông đảo người dân. Từ bến sông này, những mái chèo bắt đầu một hành trình mới, mang theo sức trẻ, niềm tin và sự kỳ vọng của người dân trong thôn. Và khi tiếng trống hội vang lên, mỗi nhịp chèo của các trai bơi cũng sẽ là một nhịp nổi của tình đoàn kết và niềm tự hào quê hương Xuân Hạ.

Anh Lê Văn Được, thành viên đội bơi Xuân Hạ chia sẻ: “Chúng tôi luôn tâm niệm, mỗi mái chèo không đơn thuần là dụng cụ thi đấu. Đó là sự kết tinh của sức mạnh tập thể, của tình đoàn kết và niềm tự hào quê hương Xuân Hạ. Không đặt nặng thành tích, điều những người con Xuân Hạ hướng đến vẫn là thi đấu bằng quyết tâm cao nhất, đoàn kết một lòng, mang hình ảnh đẹp của quê hương đến với lễ hội”.

Theo Bí thư Chi bộ thôn Xuân Hạ Lê Văn Vững, để chuẩn bị cho mùa hội năm nay, bên cạnh việc bảo đảm phương tiện, địa phương đặc biệt chú trọng đến lực lượng trai bơi, những người trực tiếp mang sức trẻ và hình ảnh của quê hương đến với lễ hội. Mỗi thành viên trong đội đều chủ động sắp xếp công việc, dành thời gian tập luyện, rèn sức bền, nâng cao kỹ thuật, khả năng phối hợp và nêu cao ý thức trách nhiệm khi đại diện cho thôn tham gia ngày hội. Và phía

sau mỗi buổi tập trên sông là sự chung sức, đồng lòng của cả cộng đồng thôn. Sự quan tâm của bà con trở thành điểm tựa tinh thần, tiếp thêm động lực để các trai bơi nỗ lực rèn luyện, gắn kết một lòng và tự tin hướng về ngày hội trên dòng Kiến Giang.

Không khí chuẩn bị cho mùa hội tại thôn Xuân Thủy cũng đang diễn ra sôi nổi và khẩn trương. Trưởng thôn Xuân Thủy Lê Văn Chương cho biết: “Sau lễ hạ thủy, các trai bơi bước vào những ngày tập luyện trên dòng Kiến Giang với tinh thần nghiêm túc, quyết tâm cao. Chúng tôi luôn động viên các trai bơi giữ gìn sức khỏe, chấp hành tốt nội quy, đoàn kết, phối hợp nhịp nhàng trong từng buổi tập, mang theo niềm tin và sự kỳ vọng của quê hương Xuân Thủy hướng về ngày hội lớn”. Với Xuân Thủy, lễ hội

không chỉ là cuộc đua về sức mạnh và tốc độ, mà còn là dịp để đội bơi thể hiện tình yêu quê hương. Một mái chèo - một nhịp đập, một con đò - một ý chí, tất cả cùng hướng về màu cờ, sắc áo và niềm tự hào truyền thống tốt đẹp của quê hương Xuân Thủy.

Chung sức, đồng lòng hướng về ngày hội

Năm nay, sau khi thực hiện sắp xếp, tổ chức lại các thôn, lễ hội đua, bơi thuyền truyền thống trên sông Kiến Giang có sự tham gia của 21 đội bơi nam và 8 đội đua nữ. Mỗi đội mang theo một màu sắc, một niềm tự hào riêng của quê hương mình, nhưng cùng điểm chung là tinh thần đoàn kết, quyết tâm thi đấu hết mình để góp sức làm nên không khí sôi nổi của ngày hội truyền thống trên dòng Kiến Giang. Từ ngày 8-18/8/2026, các thuyền

Đến thời điểm này, tại trung tâm xã Lệ Thủy, trên các tuyến đường chính pano, băng rôn được chỉnh trang, cờ Tổ quốc được thay mới, đồng loạt tung bay, rực rỡ sắc đỏ từ khu vực trung tâm đến các khu dân cư. Cùng với sắc cờ, sắc hoa là nhịp luyện tập sôi nổi trên dòng Kiến Giang. Tất cả cùng hòa quyện, tạo nên một không khí vừa khẩn trương, vừa náo nức, khiến Lệ Thủy như khoác lên mình diện mạo mới tràn đầy sức sống trước ngày hội lớn.

Thôn Xuân Hạ tổ chức lễ hạ thủy đò bơi, triển khai tập luyện tham gia lễ hội đua, bơi thuyền truyền thống trên sông Kiến Giang - Ảnh: H.C

Dòng Kiến Giang đang chuyển mình theo nhịp điệu của ngày hội lớn. Trên mặt sông, những con thuyền lần lượt hạ thủy; tiếng hô nhịp, tiếng mái chèo khua nước của các đội bơi, đội đua đang miệt mài luyện tập hòa cùng tiếng reo hò, cổ vũ từ những bến sông. Không khí chuẩn bị cho lễ hội đua, bơi thuyền truyền thống đang lan tỏa mạnh mẽ, trở thành bản sắc riêng có của người dân Lệ Thủy. Tất cả đang hội tụ, tạo nên một Lệ Thủy khẩn trương, náo nức và đầy khí thế, sẵn sàng cho ngày hội lớn của quê hương.

đua, đò bơi tham gia lễ hội đã đồng loạt hạ thủy và triển khai tập luyện.

Để ngày hội diễn ra chu đáo, công tác chuẩn bị đang được xã Lệ Thủy triển khai đồng bộ. Đến thời điểm này, những phần việc trọng tâm cơ bản đã hoàn thành. Điều lệ các giải đấu đua, bơi thuyền đã được ban hành; tổ trọng tài, tổ giám sát được thành lập, bảo đảm yêu cầu chuyên môn, công bằng và khách quan trong tổ chức thi đấu. Cùng với đó, toàn bộ cơ sở vật chất phục vụ các hoạt động lễ hội đã được rà soát, kiểm tra. Các phương án về sân khấu nổi tại Mũi Viết, sân khấu biểu diễn nghệ thuật cũng đã được xây dựng. Các điểm tiêu, gồm: Thượng tiêu, hạ tiêu được khảo sát, xác định và chốt vị trí. Tất cả được gấp rút hoàn thiện, với mục tiêu cao nhất là bảo đảm lễ hội diễn ra an toàn, trang trọng và đúng tinh thần của một sự kiện văn hóa truyền thống đặc sắc trên dòng Kiến Giang.

Phó Chủ tịch UBND xã Lệ Thủy Phạm Xuân Cường cho hay: “Địa phương xác định các thuyền đua, bơi chính là “linh hồn” của lễ hội. Với các thuyền đến từ những thôn mới sáp nhập hoặc các thôn của xã khác, xã có những chính sách hỗ trợ thiết thực cả về vật chất và tinh thần. Lãnh đạo UBND xã và Ban Tổ chức lễ hội thường xuyên xuống cơ sở, trực tiếp thăm hỏi, động viên các thôn có thuyền tham gia, nhất là những đơn vị mới sau sắp xếp, tổ chức lại các thôn. Qua thực tế nắm tình hình, những khó khăn trong quá trình chuẩn bị được trao đổi, ghi nhận và kịp thời hỗ trợ trong khả năng của địa phương. Sự đồng hành ấy giúp các thôn chủ động hơn trong công tác chuẩn bị, để mỗi đội bơi, đội đua yên tâm tập luyện, chấp hành nghiêm các quy định và tham gia lễ hội với tinh thần trách nhiệm cao”.

Để một con thuyền có thể xuống nước và bước vào ngày hội, phía sau đó là công sức của cả tập thể: Từ chuẩn bị phương tiện, bố trí thời gian tập luyện đến chăm lo sức khỏe, động viên các vận động viên. Mỗi phần việc được hoàn thành là thêm

một bước chuẩn bị cho ngày hội, thể hiện sự chung sức của người dân và niềm mong đợi về một mùa lễ hội an toàn, sôi nổi, đậm đà bản sắc quê hương.

Giữ nhịp chèo, giữ hồn quê

Lễ hội đua, bơi thuyền trên sông Kiến Giang không chỉ là một cuộc tranh tài trên mặt nước. Đó là không gian văn hóa được trao truyền qua nhiều thế hệ, nơi cộng đồng gặp gỡ, gắn kết và cùng nhau gìn giữ những giá trị truyền thống của quê hương. Di sản ấy đã được công nhận là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Chiều trên sông Kiến Giang, mặt nước lấp lánh dưới nắng. Những mái chèo lại nhịp nhàng rẽ sóng, mùa hội đang được gọi tên bằng những buổi tập hăng say, bằng sắc cờ đỏ thắm và bằng sự chung sức của người dân. Rồi sẽ đến lúc tiếng trống hội chính thức vang lên, những con thuyền đồng loạt rẽ nước, dòng Kiến Giang cuộn sóng trong tiếng reo hò, cổ vũ. Khi ấy, mỗi nhịp chèo không chỉ hướng về đích đến, mà còn mang theo niềm tự hào của mỗi thôn, mỗi làng và tình yêu dành cho quê hương. Phía sau cuộc đua là công sức của những người trai bơi, sự động viên của người dân và cả một cộng đồng cùng góp sức giữ gìn ngày hội.

Theo Phó Chủ tịch UBND xã Lệ Thủy Phạm Xuân Cường, để bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội, xã Lệ Thủy đang hướng tới việc gắn lễ hội với phát triển du lịch, đẩy mạnh xã hội hóa, truyền thông và chú trọng giáo dục thế hệ trẻ. Bởi một lễ hội chỉ thực sự sống lâu khi được cộng đồng gìn giữ và thế hệ trẻ tiếp nối. Từ những bến sông hôm nay, những mái chèo đang rẽ nước không chỉ hướng tới một mùa hội sôi nổi, mà còn nối dài mạch nguồn văn hóa của quê hương. Mai này, khi những mùa hội tiếp nối trên dòng Kiến Giang, tiếng trống, tiếng reo hò và nhịp chèo lại vang lên, đó cũng là lúc một phần ký ức, một phần hồn quê được đánh thức.

HIỀN CHI

“Lá chắn số” bảo vệ di sản

● **P.V:** Vừa qua, PN-KB đã được UBND tỉnh công nhận là khu du lịch cấp tỉnh. Sự công nhận này có ý nghĩa như thế nào, thưa ông?

- Ông Phạm Hồng Thái: UBND tỉnh Quảng Trị vừa ban hành Quyết định số 2850/QĐ-UBND, ngày 16/7/2026 về việc công nhận PN-KB là khu du lịch cấp tỉnh. Theo quyết định, Khu du lịch PN-KB có quy mô diện tích gần 170.000ha, bao gồm toàn bộ diện tích VQG PN-KB và một phần diện tích nằm trên địa giới hành chính xã Phong Nha và xã Thượng Trạch, thuộc vùng đệm VQG PN-KB. Việc được công nhận là khu du lịch cấp tỉnh có ý nghĩa rất quan trọng, góp phần tạo cơ sở pháp lý để quản lý, phát triển khu du lịch theo quy hoạch; nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động du lịch, bảo vệ cảnh quan, tài nguyên và môi trường, bảo đảm an toàn cho du khách, đồng thời thu hút các nguồn lực đầu tư phát triển hạ tầng và dịch vụ du lịch.

● **P.V:** Không chỉ là một danh thắng, khu du lịch, PN-KB còn được ví là một “bảo tàng thiên nhiên” khổng lồ. Vậy, ông có thể cho biết các hoạt động nghiên cứu khoa học đã “giải mã” những giá trị cốt lõi nào của di sản?

- Ông Phạm Hồng Thái: Các chương trình điều tra và nghiên cứu khoa học trong nhiều năm qua chính là thước đo khẳng định giá trị nổi bật toàn cầu của di sản. Hiểu điều đó, chúng tôi tập trung vào 3 trụ cột nghiên cứu chính. Về địa chất, địa mạo, Ban Quản lý VQG PN-KB đã phối hợp với nhóm thám hiểm hang động Hoàng gia Anh khảo sát hơn 472 hang động với tổng chiều dài trên 254km, nổi bật là việc phát hiện ra hang Sơn Đoòng lớn nhất thế giới và hồ sụt Karst sâu nhất Việt Nam. Về hệ sinh thái và đa dạng sinh học, chúng tôi đã điều tra, ghi nhận 2.958 loài thực vật, 1.405 loài động vật, trong đó có 111 loài thực vật, 83 loài động vật thuộc Sách đỏ Việt Nam cùng 119 loài thực vật, 110 loài động vật nằm trong Danh lục đỏ IUCN.

Trong 25 năm qua, các công trình hợp tác của

Trước những thách thức ngày càng tăng như biến đổi khí hậu, suy giảm đa dạng sinh học và áp lực phát triển kinh tế-xã hội, việc nâng cao hiệu quả bảo tồn và sử dụng bền vững tài nguyên trở thành yêu cầu cấp thiết. Nhận thức rõ điều đó, Ban Quản lý Vườn Quốc gia Phong Nha-Kẻ Bàng (VQG PN-KB) đã vào cuộc với nhiều giải pháp, đặc biệt là tạo ra “lá chắn” công nghệ để bảo vệ Di sản thiên nhiên thế giới. Phóng viên (P.V) Báo và phát thanh, truyền hình Quảng Trị đã có cuộc phỏng vấn ông Phạm Hồng Thái, Giám đốc Ban Quản lý VQG PN-KB về nỗ lực này.

Vườn Quốc gia Phong Nha-Kẻ Bàng nhìn từ trên cao

-Ảnh: OXALIS

Ông Phạm Hồng Thái (thứ 2 từ phải sang) và đồng nghiệp khảo sát thực địa để tìm phương án hỗ trợ người dân bản Chăm Pu - Ảnh: H.H

chúng tôi đã công bố 55 loài mới cho khoa học, đóng góp quan trọng vào giá trị nổi bật toàn cầu về đa dạng sinh học. Các nghiên cứu khảo cổ và văn hóa, lịch sử cũng làm sáng tỏ vết tích con người từ 5.000 năm trước, di tích Chăm Pa cổ (hang Bi Ký) và chuỗi di tích chiến tranh trên tuyến đường 20 Quyết Thắng, khẳng định giá trị đa dạng nội hàm của khu di sản.

● **P.V:** Để giám sát và quản lý tài nguyên, thời gian qua, Ban Quản lý VQG PN-KB đã triển khai các giải pháp công nghệ và đổi mới sáng tạo nào, thưa ông?

- Ông Phạm Hồng Thái: Xác định khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là giải pháp đột phá để nâng cao hiệu quả quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di sản, Ban Quản lý VQG PN-KB đã đẩy mạnh ứng dụng các công nghệ hiện đại; từng bước xây dựng và vận hành một “hệ sinh thái công nghệ” phục vụ quản lý tài nguyên và bảo tồn di sản. Trong giám sát, tuần tra rừng, phần mềm SMART Mobile được áp dụng toàn diện để thu thập, phân tích dữ

liệu tuần tra theo thời gian thực, hỗ trợ dự báo và xác định, khoanh vùng các khu vực có nguy cơ xâm hại đến lâm phận VQG PN-KB. Việc theo dõi đa dạng sinh học được thực hiện bằng ứng dụng hệ thống bẫy ảnh tự động được đặt tại các khu vực trọng điểm. Ban Quản lý VQG PN-KB cũng đã sử dụng thiết bị bay không người lái (Drone) khảo sát các khu vực địa hình khó tiếp cận, theo dõi, giám sát...

Việc theo dõi hiện trạng rừng, giám sát diễn biến tài nguyên luôn được Ban Quản lý VQG PN-KB chú trọng. Đơn vị cũng đã bước đầu xây dựng hệ thống bản đồ số và Atlas điện tử trên nền tảng WebGIS, sách điện tử (eBook) tích hợp website VQG PN-KB và bộ cơ sở dữ liệu về địa chất, hang động, động vật, thực vật, văn hóa lịch sử phục vụ công tác ra quyết định quản lý.

● **P.V:** Nghiên cứu khoa học khó có thể đi xa nếu làm một mình. Ban Quản lý VQG PN-KB đã đẩy mạnh hợp tác quốc tế và chuyển giao tri thức như thế nào, thưa ông?

- Ông Phạm Hồng Thái: Giai đoạn 2021-2025, vườn đã chủ trì và tham gia 4 đề tài cấp tỉnh, 1 đề tài cấp viện, 2 đề tài cấp nhà nước cùng nhiều nghiên cứu

chuyên sâu khác. Chúng tôi thiết lập mạng lưới hợp tác chặt chẽ với các đơn vị hàng đầu trong nước và các tổ chức quốc tế lớn. Việc hợp tác bảo tồn xuyên biên giới với VQG Hin Nam Nô (Lào) được đặc biệt quan tâm. Trong 5 năm qua, chúng tôi đã xuất bản 1 ấn phẩm sách khoa học, công bố hơn 20 bài báo khoa học trên các tạp chí chuyên ngành trong và ngoài nước. Các kết quả nghiên cứu không nằm trên giấy mà trực tiếp chuyển hóa thành luận cứ khoa học.

● **P.V:** Thời gian tới, Ban Quản lý VQG PN-KB sẽ tập trung vào những định hướng chiến lược nào?

- Ông Phạm Hồng Thái: Chúng tôi đặt mục tiêu tạo ra bước chuyển đổi căn bản từ quản lý di sản theo phương thức truyền thống sang quản trị thông minh dựa trên công nghệ số và dữ liệu lớn. Giai đoạn 2026-2030, Ban Quản lý VQG PN-KB sẽ tập trung triển khai nhiều giải pháp trọng tâm. Trước tiên, đơn vị sẽ xây dựng các chương trình nghiên cứu khoa học dài hạn, tập trung đánh giá tác động biến đổi khí hậu, dịch vụ hệ sinh thái rừng trên núi đá vôi và khả năng chịu tải của môi trường trước hoạt động du lịch. Cùng với đó, chúng tôi sẽ đẩy mạnh chuyển đổi số toàn diện; chuẩn hóa và khai thác hiệu quả cơ sở dữ liệu số dùng chung; phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao; hoàn thiện cơ chế quản trị số, bảo đảm an toàn an ninh thông tin, đồng thời đa dạng hóa nguồn lực tài chính...

Ban Quản lý Vườn cũng sẽ đẩy mạnh ứng dụng công nghệ tiên tiến trong nghiên cứu, nhân giống bảo tồn đa dạng sinh học. Với chúng tôi, khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo không chỉ là công cụ hỗ trợ, mà chính là động lực then chốt để chúng tôi giữ gìn và phát triển bền vững giá trị nổi bật toàn cầu của Di sản thiên nhiên thế giới VQG PN-KB trong kỷ nguyên số.

● **P.V:** Xin cảm ơn ông!
HIỆP HẢI (thực hiện)

KỶ NIỆM 115 NĂM NGÀY SINH ĐẠI TƯỚNG VÕ NGUYỄN GIÁP (25/8/1911-25/8/2026)

Tượng đài Đại tướng Võ Nguyên Giáp tại làng biển Lý Hòa - Ảnh: T.L

Ký ức làng

Ông Nguyễn Sỹ Hùng, nguyên Phó Trưởng ban Dân vận Huyện ủy Bồ Trách cũ, người chuyên sưu tập lịch sử làng Lý Hòa cho biết: Từ khi mang tên Dĩ Lý đến nay, làng Lý Hòa trải qua chặng đường lịch sử hơn 720 năm. Theo thần phả làng thờ ở đình Lý Hòa và các gia phả dòng họ Hồ, Nguyễn, Hoàng, Lê, Phan... thì người Lý Hòa có gốc gác từ làng Cương Gián, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh trước đây. Người Cương Gián vượt biển, qua Hoàn Sơn và dãy núi Lệ Độ, gặp bãi cát bằng, có núi, có sông, có biển, gần giống quê nhà, hợp với nghề biển, nên quyết định lập làng, “an cư lạc nghiệp”. Những cư dân mới đặt tên con sông nơi đang ở là Thuận Cỏ. Buổi đầu, cư dân làng định cư phía bờ Nam sông Thuận Cỏ, sau chuyển sang bờ Bắc do đất đai bằng phẳng, núi cao che chắn. Đến năm 1775, dân đình làng Lý Hòa đã “lên tới nghìn người”.

Cũng theo ông Nguyễn Sỹ Hùng, trong tác phẩm “Phủ Biên tạp lục” của nhà bác học Lê Quý Đôn khắc họa khá đầy đủ về làng Lý Hòa xưa, một làng biển trù phú, làng khoa bảng, làng giàu nhất nhì châu Bồ Chính. Năm 1775, Lê Quý Đôn trên hành trình vào xứ Đàng Trong, nhìn thấy vùng đất bình sa bằng phẳng dưới chân núi Lệ Độ rất đẹp, làng xóm thanh bình, thuyền bè tấp nập, ông chép lại: “Thôn Lý Hòa, châu Nam Bồ Chính, đất ấy là dư khí của núi Lệ Độ rủ xuống thành bãi cát bằng, nổi cao, mở rộng dân cư ngang bãi trong về phía Nam, bên tả ngạn ôm lấy sông Thuận Cỏ, từ bên hữu ngạn chạy lại làm án cho nên nhân đình thịnh

vượng đến hơn nghìn người. Tục quan buôn bán, bình thời vào Gia Định đóng thuyền nan lớn đến hàng trăm chiếc”.

Đèo Lý Hòa nằm phía Bắc làng, xưa có tên núi Lệ Độ. Đèo Lý Hòa xuất phát từ dãy Trường Sơn đâm ra biển, cắt ngang làng Lý Hòa. Đèo không cao lắm, nhưng liên tục trăm ngọn, vô cùng ấn tượng. Đứng trên đỉnh đèo, ngắm toàn cảnh ngôi làng, Lý Hòa đẹp như một bức tranh thủy mặc.

Dưới chân đèo Lý Hòa, nơi núi liền với biển, những khối đá to, nhỏ mọc nhấp nhô với nhiều hình thù lạ mắt. Mỗi lần sóng biển vỗ bờ, tung bọt trắng xóa, các khối đá được sóng nâng lên, hạ xuống, cảm giác như chồm lên cùng sóng biển, người xưa đặt tên biển

Đá Nhảy. Bãi biển Đá Nhảy ngày nay vẫn giữ nét nguyên sơ, hàng năm thu hút đông đảo du khách đến trải nghiệm.

Lý Hòa là vùng đất có thể “thượng sơn, hạ thủy”. Nhìn từ xa, làng tựa con rồng lớn đang quẫy mình trên “hồ nước lớn”. Đầu rồng là đèo Lý Hòa, miệng rồng là bãi Đá Nhảy, thân rồng “khoảnh đất bình sa” kéo dài từ dưới chân núi Lệ Độ đến cửa sông Lý Hòa, rốn rồng là cửa sông Lý Hòa và đuôi rồng xòe ra ở bãi đá cuối cửa sông.

Làng Đại tướng

Người dân Lý Hòa từ buổi đầu định cư trên vùng đất mới đến nay, cuộc sống luôn cận kề cùng sóng gió, biển trời, đánh bắt và buôn bán các sản phẩm từ biển, theo biển lớn

Doanh nhân Phan Hải (người mặc áo trắng) tại lễ khánh thành tượng đài Đại tướng Võ Nguyên Giáp - Ảnh: TƯ LIỆU (T.L CHỤP LẠI)

Ngày nay... cạnh dòng sông hiền hòa, bên chân sóng biển Đông, dưới chân tượng đài Đại tướng Võ Nguyên Giáp, người dân Lý Hòa đang viết tiếp những câu chuyện ân tình về một làng quê biển: “Lý mà thuận bởi lý tình, lý nghĩa/Hòa có hợp lý bởi hợp ý muôn người”. Đại tướng vĩnh hằng giữa lòng dân làng biển Lý Hòa chính là sự “hợp ý muôn người” vậy!

Vùng đất Lý Hòa đời nhà Trần (1306) có tên là Dĩ Lý, thời Trịnh-Nguyễn phân tranh (giai đoạn 1627-1672) gọi là Lý Ninh và từ năm 1775, danh xưng Lý Hòa thuộc châu Bồ Chính. Năm 1831, dưới thời vua Minh Mạng, châu Bồ Chính đổi thành huyện Bồ Trách. Ngày nay làng Lý Hòa thuộc xã Đông Trách, tỉnh Quảng Trị-một làng biển mang nặng ân tình với Đại tướng Võ Nguyên Giáp.

mà lập nghiệp. Người Lý Hòa sinh ra và lớn lên nhờ vào biển, nên phần lớn rất trực tính, trực ngôn, chân tình, thẳng thắn, không câu nệ, không để bụng, oán ghét trong cuộc sống hàng ngày, độ lượng, đoàn kết và giàu tính thương người. Dù đi khắp trong Nam, ngoài Bắc, năm châu, bốn biển, trải qua bao thăng trầm, biến thiên lịch sử thì “cốt cách” người làng Lý Hòa vẫn chưa bao giờ đổi thay-“trơn nghĩa, vẹn tình”!

Một câu chuyện “riêng có” duy nhất trong hàng trăm ngôi làng biển trên đất Quảng Trị khi sinh thời, Đại tướng Võ Nguyên Giáp từng hai lần về thăm làng biển Lý Hòa vào những năm 60 của thế kỷ trước và có rất nhiều ấn tượng về ngôi làng đặc biệt này.

Đại tướng Võ Nguyên Giáp từng nói: “Lý Hòa có bãi tắm Đá Nhảy rất đẹp. Mùa hè nước trong xanh, mát lạnh, cát trắng mịn... nay là một thắng cảnh quốc gia”; “Thời niên thiếu, Bác Hồ của chúng ta theo gia đình vào Huế, đã qua đèo Lý Hòa. Ấn tượng về con đèo khúc khuỷu quanh co, núi lặn ra biển, sóng biển vỗ vào vách đá, bọt nước trắng xóa... ghi vào trí nhớ của Bác. Mãi đến tháng 6/1957, Bác về thăm Quảng Bình, Người nhắc lại với các đồng chí lãnh đạo địa phương về đối của một vị tiền nhân mà đến lúc đó vẫn chưa ai đối chuẩn: Bò đi đá nhảy!”.

Ngày 22/8/2008, Thiếu tướng Phan Khắc Hải, một người con làng Lý Hòa, nguyên Tổng Biên tập Báo Quân đội Nhân dân, nguyên Thứ trưởng Bộ Văn hóa-Thể thao và Du lịch cùng Hội đồng hương Quảng Bình cũ tại Thủ đô Hà Nội đến mừng sinh nhật lần thứ 97 của Đại tướng Võ Nguyên Giáp. Nhân dịp này, theo nguyện vọng người dân làng biển Lý Hòa, Đại tướng Võ Nguyên Giáp tặng cho làng Lý Hòa bức chân dung có lưu giữ bút tích của mình.

Nặng ân tình với Đại tướng Võ Nguyên Giáp, người làng Lý Hòa muốn tri ân Đại tướng bằng một việc làm gì đó. Ông Hồ Thăng Long, nguyên Chủ tịch UBND xã Hải Trách cũ nhớ lại: Doanh nhân Phan Hải, một người con ưu tú khác của làng biển Lý Hòa, cựu thủy thủ viễn dương, từng đặt chân đến nhiều quốc gia trên thế giới.

Tại khu vực Trung Đông, khi biết ông Phan Hải là người Việt Nam, nhân dân các nước Trung Đông đều hô vang “Việt Nam muôn năm. Chủ tịch Hồ Chí Minh muôn năm. Đại tướng Võ Nguyên Giáp muôn năm!”. Ý tưởng dựng một bức tượng chân dung Đại tướng đặt tại quê hương Lý Hòa của ông Phan Hải hình thành từ đó.

Sau khi đề án xây dựng tượng Đại tướng Võ Nguyên Giáp tại làng Lý Hòa được các ngành chức năng, chính quyền địa phương, Bộ Quốc phòng và gia đình Đại tướng Võ Nguyên Giáp chấp thuận, doanh nhân Phan Hải gấp rút triển khai công việc đúc tượng.

Và... hạnh phúc vỡ òa với người dân làng biển Lý Hòa khi vào ngày 25/8/2016, đúng sinh nhật lần thứ 105 của Đại tướng Võ Nguyên Giáp, bức tượng đồng bán thân nặng 200kg; cao 1,03m, tượng trưng 103 tuổi thọ của Đại tướng đặt trên bệ đá quý cao 1,8m hoàn thiện và chính thức làm lễ khánh thành. Tượng Đại tướng Võ Nguyên Giáp nằm giữa trung tâm văn hóa, tâm linh của làng, lưng tựa vào nhà truyền thống và đài tưởng niệm các anh hùng, liệt sĩ, mặt hướng ra sông Lý Hòa dạt dào ân tình...

Bà Phan Thị Ánh Nguyệt, Phó Chánh Văn phòng Đảng ủy xã Đông Trách xúc động nhớ lại: Ngày khánh thành tượng Đại tướng Võ Nguyên Giáp, tôi là Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy xã Hải Trách cũ, vinh dự được đọc bức thư của lãnh đạo Bộ Văn hóa-Thể thao và Du lịch. Bức thư chúc mừng cán bộ, Nhân dân làng Lý Hòa từ đây luôn có Đại tướng bên mình, cần cố gắng phát huy, trân trọng, giữ gìn tình cảm thiêng liêng này... Nói sao hết niềm phấn khởi tự hào của mỗi người dân Lý Hòa khi đón tượng Đại tướng Võ Nguyên Giáp về dựng giữa làng mình. Từ đây, Đại tướng ngày ngày hiện hữu với bà con làng biển. Trước Đại tướng, người dân làng Lý Hòa ai ai cũng tâm niệm cố gắng kết đoàn, phấn đấu cùng nhau để xây dựng quê hương ngày càng giàu mạnh...”.

NGÔ THANH LONG

KỶ NIỆM 30 NĂM THÀNH LẬP TRƯỜNG THPT NGUYỄN HUỆ VÀ ĐÓN NHẬN TRƯỜNG ĐẠT CHUẨN QUỐC GIA

Hành trình vượt khó đạt chuẩn quốc gia

Cách đây 30 năm, từ một ngôi trường đơn sơ với bộn bề khó khăn, thiếu thốn nhưng với sự đoàn kết, nỗ lực phấn đấu, phát huy sức lực, trí tuệ của các thế hệ cán bộ lãnh đạo, thầy và trò Trường THPT Nguyễn Huệ (phường Quảng Trị) đã gặt hái được nhiều thành tích trong công tác dạy và học. Từ mái trường này, nhiều thế hệ học sinh đã trưởng thành, đóng góp tích cực vào sự nghiệp xây dựng, phát triển quê hương, đất nước.

Ngày 11/9/1996, Trường THPT Bán công thị xã Quảng Trị được thành lập theo Quyết định số 1063/QĐ-UB của UBND tỉnh và đến ngày 18/2/2008 trường được đổi tên thành Trường THPT Nguyễn Huệ. Ngày 7/10/2011, trường chuyển đổi từ mô hình bán công sang công lập để phù hợp với yêu cầu phát triển và thực tiễn giáo dục của tỉnh. Đây là bước ngoặt quan trọng, thúc đẩy sự thay đổi về chất lượng của trường trong công tác giảng dạy và học tập. Những ngày đầu thành lập, trường còn thiếu thốn cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy và học. Đội ngũ giáo viên chỉ có 8 cán bộ, giáo viên biên chế, còn lại là hợp đồng thỉnh giảng và nhân viên hợp đồng. Với yêu cầu nâng cao chất lượng dạy và học, 100% giáo viên biên chế và hợp đồng đã phấn đấu đạt trình độ chuẩn và trên chuẩn, đáp ứng nhiệm vụ đối mới giáo dục. Hằng năm, nhiều cán bộ, giáo viên được công nhận giáo viên giỏi, chiến sĩ thi đua cấp tỉnh và trở thành tấm gương tiêu biểu. Mặt khác, lãnh đạo nhà trường đã có nhiều cố gắng trong việc đa dạng hóa huy động nguồn lực để mua sắm, xây

dựng, sửa chữa cơ sở vật chất, kỹ thuật trường học, xây dựng cảnh quan sư phạm. Vì thế, ngay từ khóa học đầu tiên (1996-1999), tỉ lệ học sinh đỗ tốt nghiệp khá cao. Những kết quả đạt được bước đầu đã mang lại niềm vui, niềm tự hào cho những người ước mầu giáo dục, tạo được niềm tin đối với phụ huynh, học sinh trên địa bàn.

Thời gian qua, chi bộ nhà trường luôn phát huy vai trò lãnh đạo toàn diện đối với mọi hoạt động của trường. Phần lớn đảng viên của chi bộ giữ các vị trí chủ chốt, thể hiện vai trò tiên phong gương mẫu; thực hiện nghiêm túc các chủ trương, đường lối, nghị quyết của tổ chức đảng các cấp. Từ năm 2002 đến nay, chi bộ nhiều năm liền đạt danh hiệu trong sạch, vững mạnh, 100% đảng viên luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ. Bên cạnh đó, dưới sự lãnh đạo của chi bộ, các tổ chức Công đoàn, Đoàn Thanh niên đã phối hợp chặt chẽ với nhà trường tổ chức các hoạt động nhằm giáo dục cho cán bộ, giáo viên, học sinh thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ chuyên môn. Đồng thời, chú trọng công tác xây dựng cá nhân điển hình, đơn vị xuất sắc

để nhân rộng ra toàn trường; thực hiện công khai dân chủ, phát huy dân chủ gắn với kỷ cương, nền nếp, xây dựng và củng cố khối đoàn kết nội bộ.

Nhiều năm qua, Trường THPT Nguyễn Huệ là một trong những đơn vị tổ chức tốt các hoạt động văn hóa, các cuộc thi, phong trào thể dục thể thao và đặc biệt là công tác thiện nguyện, "đền ơn đáp nghĩa" tại địa phương. Các hoạt động thiết thực đó không chỉ góp phần xây dựng đời sống tinh thần lành mạnh, tạo sự gắn gũi, kết nối yêu thương giữa cán bộ, giáo viên và học sinh mà còn giáo dục truyền thống cách mạng, trách nhiệm, lòng biết ơn đối với các thế hệ cha anh đã ngã xuống vì độc lập dân tộc.

Qua 30 năm xây dựng và phát triển, đến nay, cơ sở vật chất của Trường THPT Nguyễn Huệ khá khang trang, đáp ứng tốt nhu cầu dạy và học. Toàn trường có 57 cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên có phẩm chất chính trị, năng lực chuyên môn khá và giỏi, trình độ tin học, ngoại ngữ cơ bản, có phong cách sư phạm mẫu mực. Bên cạnh đó, trường có hệ thống phòng học đạt chuẩn theo quy định. Chất lượng giáo dục và đào tạo của nhà trường luôn được nâng cao qua từng năm học.

Với những thành tích nổi bật đã đạt được trong 30 năm qua, Trường THPT Nguyễn Huệ nhiều lần nhận được Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, Tỉnh ủy, UBND tỉnh, Sở Giáo dục và Đào tạo khen thưởng. Bên cạnh đó, nhiều cán bộ lãnh đạo, giáo viên, nhân viên, học sinh của nhà trường đã đạt được nhiều thành tích, được các cấp ghi nhận và đánh giá cao. Đặc biệt, nhiều thế hệ học sinh của nhà trường đã trưởng thành và có nhiều đóng góp cho xã hội.

Tiến sĩ Nguyễn Đăng Độ, Trưởng Khoa Địa lý, Trường đại học Sư phạm Huế, cựu học sinh Trường THPT Nguyễn Huệ, niên khóa 1996-1999 bộc bạch:

"Trường THPT Nguyễn Huệ với tôi là một phần ký ức đẹp đẽ, thân thương đã theo tôi suốt những năm tháng học tập, lao động và trưởng thành. Điều đáng quý nhất thời gian học ở trường mà chúng tôi nhận được không chỉ là kiến thức, mà còn là sự tận tâm, bao dung và tình yêu thương của thầy cô. Có những bài giảng có thể phai mờ theo thời gian, nhưng ánh mắt, giọng nói, sự tận tụy và những lời dặn dò, sự kỳ vọng của thầy cô thì vẫn còn nguyên trong ký ức của mỗi người. Có lẽ trong điều kiện học tập với vô vàn khó khăn và thiếu thốn ấy, tôi cảm nhận được sự nỗ lực của tất cả các thầy, cô giáo trong công tác giảng dạy. Nhân kỷ niệm 30 năm thành lập trường, thêm một lần nữa chúng tôi được gửi lời tri ân sâu sắc tới các thế hệ thầy, cô giáo, những người đã âm thầm gieo chữ, gieo niềm tin, truyền cảm hứng và chắp cánh ước mơ cho bao thế hệ học trò. Trường THPT Nguyễn Huệ đã cho chúng tôi một tuổi trẻ đáng nhớ, một hành trang quý giá và để mỗi khi nhớ về lòng thấy ấm áp, tự hào".

Khẳng định về kết quả công tác giảng dạy, học tập của nhà trường, thạc sĩ Đoàn Văn Lợi, Phó Hiệu trưởng Trường THPT Nguyễn Huệ cho biết: "Chặng đường 30 năm qua không phải quá dài đối với sự nghiệp trồng người, song những gì mà thầy và trò Trường THPT Nguyễn Huệ đạt được là minh chứng sinh động cho những nỗ lực không ngừng của nhà trường. Đó là sự hội tụ của truyền thống hiếu học và là sự kết tinh của phẩm chất đạo đức, lương tâm và trách nhiệm của người thầy, góp phần nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài cho đất nước. Trong suốt 30 năm qua, sự quan tâm của Đảng và chính quyền các cấp, cùng ngành giáo dục và đào tạo luôn là động lực cho thầy và trò Trường THPT Nguyễn Huệ vượt qua khó khăn, đạt được nhiều thành tích quan trọng, trở thành trường đạt chuẩn quốc gia".

VÂN TRANG

● NGUYỄN TIẾN NÊN

Lần đầu bé đến Vũng Chùa

(Tặng các em bé lần đầu theo gia đình về thăm Khu mộ Đại tướng Võ Nguyên Giáp)

Lần đầu về với Vũng Chùa
Núi vây bủa núi biển mùa trong xanh
Đường đi uốn lượn vòng quanh
Em cùng bố mẹ đến nhanh bên Người

Ôm vào lòng lắng hoa tươi
Màn mê thâm thĩ những lời ước mơ
Cánh hoa hấp hế vẫn thơ
Em từng khắp khơi mong chờ bấy lâu

Tiếng chim réo rắt trên đầu
Rung rinh rộn cả nhành dâu bên đường
Màu cờ đỏ thắm giữa rừng
Dập dìu diu dặt trập trùng tâm linh

Những con tàu hướng bình minh
Phăm phăm rẽ sóng ấm tình nước non
Người từng nặng nghĩa núi sông
Về đây tựa bóng núi Rồng thiên thu.

Minh họa: H.H

● XUÂN LỢI

Yêu lắm trường ơi

Trân quý kính tặng thầy cô và bạn học

Về thăm lại trường xưa...
Con đường thân quen, một thời đi học
Hàng dương lưu luyến, chầm dề hơi tay
Kỷ niệm ủa về trong nỗi nhớ khôn nguôi

Chùm phượng vĩ ngẩn ngơ bồi rối
Hàng cây xanh thắm lá xôn xao
Nhớ bụi giăng đơn sơ hình bóng thầy cô
Bao vấn vương giây phút thuở ban đầu

50 năm rồi, Gio Linh trường ơi!
Giờ về bên nhau vai gầy, tóc bạc, mây đã điểm sương
Bạn bè gặp lại, đôi mắt rưng rưng
Nghe bồi hồi, tuổi hồng ngày xưa cũ

50 năm rồi, sao vẫn còn đắm đuối
Dấu yêu ngậm ngùi... lìm lìm hương đưa
Tuổi hồng của bọn mình ơi...
Bâng khuâng nhung nhớ đầy vơi nghĩa tình

Minh họa: T.H

Tuổi hồng của bọn mình ơi
Tuổi hồng của bọn mình ơi...
Yêu lắm, yêu lắm... trường ơi
Xao xuyến mãi... trong tim...

Xanh hóa sản xuất

SÁNG KIẾN TỪ THỰC TIỄN

Biến đổi khí hậu với những diễn biến ngày càng khó lường của thời tiết đang tác động trực tiếp đến sản xuất nông nghiệp. Đối với các HTX, bài toán đặt ra không chỉ là lựa chọn cây trồng, vật nuôi phù hợp mà còn là sử dụng hiệu quả đất, nước, tiết giảm chi phí đầu vào, xử lý phụ phẩm và giảm tác động đến môi trường. Những yêu cầu này đang thúc đẩy nhiều HTX, THT tìm kiếm các giải pháp phù hợp với điều kiện sản xuất từng vùng, hướng đến mô hình nông nghiệp tiết kiệm tài nguyên và bền vững hơn.

Ở nhiều mô hình hiện nay, vấn đề nổi bật là làm sao tận dụng phụ phẩm và giảm chất thải trong chuỗi sản xuất. Tại HTX Dược liệu sạch Thủy Mai (xã Đồng Lê), mỗi năm phát sinh khoảng 40-50 tấn bã dược liệu sau chưng nấu, trong khi vùng nguyên liệu lại phải sử dụng bạt ni-lông để giữ ẩm và hạn chế cỏ dại. Từ thực tế đó, HTX đã nghiên cứu giải pháp tạo lớp phủ sinh học từ bã dược liệu kết hợp rơm rạ, bã mía và phụ phẩm nông nghiệp, ủ với vi sinh vật có lợi.

Sau xử lý, hỗn hợp này trở thành lớp mùn phủ gốc cây, vừa giữ ẩm, hạn chế cỏ dại, vừa phân hủy dần để bổ sung hữu cơ cho đất. Nhờ đó, phụ phẩm được quay trở lại đồng ruộng, hình thành vòng tuần hoàn khép kín trong sản xuất. Bà Nguyễn Thị Mai Thủy, Phó Giám đốc HTX Dược liệu sạch Thủy Mai chia sẻ: “Qua quá trình sản xuất, chúng tôi nhận thấy muốn phát triển bền vững thì phải chủ động tìm cách tiết kiệm nguồn lực, giảm chi phí và hạn chế tác động đến môi trường. Những giải pháp xuất phát từ chính nhu cầu của HTX nếu được tiếp tục hoàn thiện, áp dụng hiệu quả sẽ góp phần nâng cao giá trị sản phẩm và tạo hướng phát triển ổn định, lâu dài”.

Ở vùng trũng ven phá Hạc Hải, HTX Sản xuất, kinh doanh dịch vụ Nông nghiệp-Thủy sản Lộc Phát (xã Lệ Ninh) lại chọn hướng đi dựa trên chính đặc thù ngập lụt thường xuyên của vùng đất này. Trên nền tảng mô hình lúa-cá, lúa-tôm, HTX tiếp tục thử nghiệm nuôi tôm càng xanh toàn đực trên ruộng lúa và phát triển

Trước những tác động ngày càng rõ nét của biến đổi khí hậu, nhiều hợp tác xã (HTX), tổ hợp tác (THT) trên địa bàn tỉnh đang chủ động thay đổi phương thức sản xuất, ứng dụng khoa học kỹ thuật, phát triển nông nghiệp xanh, tuần hoàn. Những sáng kiến được hình thành từ chính yêu cầu của sản xuất không chỉ góp phần giải quyết khó khăn trước mắt mà còn cho thấy sự chuyển biến trong tư duy của khu vực kinh tế tập thể, hướng đến nâng cao giá trị, sử dụng hiệu quả tài nguyên và phát triển bền vững.

Thành viên Hợp tác xã Dược liệu sạch Thủy Mai tận dụng phụ phẩm trong quá trình sản xuất, hướng đến phát triển nông nghiệp tuần hoàn - Ảnh: M.H

mô hình “nuôi tôm càng xanh vượt lũ”.

Sự kết hợp giữa lúa và thủy sản giúp tận dụng hiệu quả diện tích đất thấp trũng, tạo thêm nguồn thu trên cùng đơn vị canh tác. Trong quá trình sản xuất, thủy sản hỗ trợ cải tạo môi trường ruộng, giảm sâu bệnh, trong khi chất thải lại bổ sung dinh dưỡng cho cây lúa, góp phần giảm phân bón hóa học và thuốc bảo vệ thực vật. Mô hình “nuôi tôm càng xanh vượt lũ” giúp HTX chủ động hơn trước biến động thời tiết, giảm rủi ro và ổn định sản xuất.

Hiện HTX Sản xuất, kinh doanh dịch vụ Nông nghiệp-Thủy sản Lộc Phát có 96 thành viên, quản lý hơn 211ha đất sản xuất, trong đó phần lớn áp dụng mô hình lúa-cá.

Doanh thu HTX năm 2025 đạt gần 5 tỉ đồng. Bà Châu Thị Mai, Giám đốc HTX chia sẻ: “Mô hình nuôi tôm càng xanh vượt lũ” được HTX xây dựng từ thực tế sản xuất vùng thấp trũng, nhằm thích nghi với điều kiện mưa lũ ngày càng khó lường. Qua đó, HTX vừa chủ động hơn trong sản xuất, vừa nâng cao giá trị kinh tế trên cùng diện tích canh tác”.

KHI HTX CHỦ ĐỘNG ĐỔI MỚI

Trên địa bàn tỉnh, nhiều HTX đang chuyển từ sản xuất truyền thống sang ứng dụng kỹ thuật, tổ chức lại quy trình và tăng cường liên kết chuỗi giá trị. Đến nay, toàn tỉnh có 100 HTX ứng dụng công nghệ cao và 195 HTX tham gia chuỗi liên kết sản xuất-tiêu thụ, cho thấy xu hướng

đổi mới đang trở thành nhu cầu thực tế của khu vực kinh tế tập thể.

Tinh thần này thể hiện rõ tại cuộc thi “Sáng tạo khoa học kỹ thuật trong phát triển kinh tế nông nghiệp, thích ứng với biến đổi khí hậu” tỉnh Quảng Trị lần thứ nhất năm 2026, với 57 hồ sơ tham gia, trong đó khu vực HTX và THT chiếm hơn một nửa. Các sáng kiến tập trung vào thích ứng thiên tai, canh tác hữu cơ, kinh tế tuần hoàn, tận dụng phụ phẩm và giảm phát thải.

Bên cạnh HTX Lộc Phát và Thủy Mai, nhiều HTX như Nông sản hữu cơ Gio Linh, Nông sản Khe Sanh, Dược liệu Trường Sơn, Nông nghiệp An Nông, Sản xuất lúa canh tác tự nhiên Triệu Phong... cũng đang triển khai các mô hình phù hợp với điều kiện từng vùng. Điểm chung là sự thay đổi trong tư duy sản xuất: Từ chạy theo sản lượng sang chú trọng chất lượng, môi trường và hiệu quả dài hạn; từ xử lý hậu quả sang chủ động thích ứng; từ phụ phẩm thành tài nguyên.

Để các sáng kiến thực sự phát huy hiệu quả, vấn đề quan trọng là đưa được mô hình từ thử nghiệm vào sản xuất ổn định và có khả năng nhân rộng. Điều này đòi hỏi không chỉ nguồn lực đầu tư mà còn cần nâng cao năng lực quản trị HTX, tăng cường liên kết với nhà khoa học, doanh nghiệp và cơ quan chuyên môn.

Định hướng phát triển nông nghiệp giai đoạn 2026-2030 của tỉnh cũng nhấn mạnh yêu cầu thúc đẩy kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, giảm phát thải và thích ứng biến đổi khí hậu. Đây là nền tảng để các sáng kiến từ cơ sở có điều kiện hoàn thiện và mở rộng.

Theo Chủ tịch Liên minh HTX tỉnh Đinh Thị Quỳnh Hoa, trước những tác động ngày càng rõ nét của biến đổi khí hậu, các HTX nông nghiệp cần chủ động đổi mới phương thức sản xuất, ứng dụng khoa học kỹ thuật và phát triển các mô hình nông nghiệp xanh, hữu cơ, tuần hoàn phù hợp với điều kiện từng địa phương. Thời gian tới, Liên minh HTX tỉnh sẽ tiếp tục đồng hành, hỗ trợ các HTX nâng cao năng lực quản trị, ứng dụng tiến bộ kỹ thuật, sử dụng hiệu quả tài nguyên, giảm chi phí và tác động đến môi trường; đồng thời thúc đẩy liên kết sản xuất, tiêu thụ theo chuỗi giá trị. Đặc biệt, những sáng kiến, mô hình có hiệu quả thực tế cần được tiếp tục hoàn thiện, hỗ trợ ứng dụng và nhân rộng, qua đó nâng cao giá trị sản phẩm và khả năng thích ứng của khu vực kinh tế tập thể trước biến đổi khí hậu.

Từ những mô hình thích ứng với lũ, tận dụng phụ phẩm đến canh tác tự nhiên, một xu hướng chuyển đổi đang hình thành rõ nét trong khu vực kinh tế tập thể. Ở đó, khoa học kỹ thuật không chỉ là công nghệ hiện đại mà còn là khả năng tìm ra giải pháp phù hợp với thực tiễn sản xuất.

Trong bối cảnh biến đổi khí hậu ngày càng tác động mạnh đến nông nghiệp, chính sự chủ động đổi mới của các HTX sẽ quyết định khả năng chống chịu của sản xuất. Khi các sáng kiến được kết nối với khoa học, thị trường và chính sách hỗ trợ, chúng không chỉ mang lại hiệu quả cho từng mô hình mà còn góp phần thúc đẩy quá trình chuyển đổi nông nghiệp theo hướng xanh, tuần hoàn và bền vững.

Thành viên Hợp tác xã Sản xuất, kinh doanh dịch vụ Nông nghiệp-Thủy sản Lộc Phát kiểm tra tôm càng xanh trong mô hình sản xuất thích ứng với điều kiện vùng thấp trũng - Ảnh: M.H

Không chỉ là một chiến dịch y tế...

CHĂM SÓC SỨC KHỎE CHỦ ĐỘNG

Thực hiện Nghị quyết số 72-NQ/TW, ngày 9/9/2025 của Bộ Chính trị về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân; Chỉ thị số 17/CT-TTg, ngày 6/5/2026 của Thủ tướng Chính phủ về tổ chức khám sức khỏe định kỳ hoặc khám sàng lọc miễn phí cho người dân cùng các hướng dẫn chuyên môn của Bộ Y tế, UBND tỉnh và Sở Y tế đã nhanh chóng triển khai thực hiện. Ngày 12/7/2026, tỉnh Quảng Trị tổ chức lễ phát động khám sức khỏe định kỳ, khám sàng lọc cho người dân, kích hoạt đồng loạt việc triển khai đợt cao điểm khám sức khỏe cho người dân trên phạm vi toàn tỉnh.

Nhằm bảo đảm nguồn lực triển khai, UBND tỉnh đã cấp bổ sung kinh phí 32,44 tỉ đồng (đợt 1) cho các xã, phường để tập trung khám sàng lọc, lập hồ sơ cho các nhóm đối tượng ưu tiên là người có công với cách mạng và người khuyết tật. Với chi phí bình quân gần 350.000 đồng/người/lần khám do Nhà nước chi trả, chương trình đã mang lại quyền lợi thiết thực cho Nhân dân. Theo báo cáo của Sở Y tế, tính tích lũy từ ngày 1/1-12/8/2026, toàn tỉnh đã có trên 750.000 lượt người dân được khám sức khỏe định kỳ hoặc khám sàng lọc miễn phí, đạt tỉ lệ 41,26% dân số. Chỉ tính riêng trong 5 tuần cao điểm chiến dịch (từ 12/7-12/8), đã có hơn 22.000 người thuộc nhóm đối tượng ưu tiên (người có công, người khuyết tật) được khám sức khỏe định kỳ.

Từ ngày 12/7 đến nay, xã Diên Sanh đã tổ chức 6 đợt khám, phục vụ cho 4.461/16.000 người dân (xếp thứ 9 toàn tỉnh), trong đó có 663/914 người có công và người khuyết tật. Đối với 251 trường hợp còn lại nằm trong diện khám đợt 1 (đa phần là người già yếu, neo đơn, di chuyển khó khăn), Trạm Y tế xã cùng Bệnh viện đa khoa khu vực Hải Lăng đã thành lập các tổ công tác lưu động “đi từng ngõ, gõ từng nhà” để khám bệnh trực tiếp.

Bác sĩ Nguyễn Thị Thu Hà, Giám đốc Trạm Y tế xã Diên Sanh chia sẻ: “Lâu

Sau hơn 1 tháng triển khai đợt cao điểm khám sức khỏe toàn dân gắn với tạo lập Sổ sức khỏe điện tử trên ứng dụng VNelD, ngành Y tế Quảng Trị đang nỗ lực “chăm sóc sức khỏe chủ động và toàn diện” ngay từ tuyến y tế cơ sở. Đợt cao điểm khám sức khỏe toàn dân không chỉ là một chiến dịch y tế, mà là bước đệm quan trọng nhằm hiện thực hóa mục tiêu quản lý sức khỏe vòng đời cho từng người dân.

Đông đảo người dân tham gia khám sức khỏe tại lễ phát động khám sức khỏe định kỳ, khám sàng lọc năm 2026 được tổ chức tại phường Đồng Hới

- Ảnh: M.L

nay, người khuyết tật hay người cao tuổi thường quen với các đợt khám bệnh từ thiện có tặng quà. Khi cán bộ y tế đến nói chuyện khám sức khỏe và lập hồ sơ theo dõi, nhiều người ban đầu chưa mặn mà. Chúng tôi phải phân công cán bộ phụ trách từng địa bàn, trực tiếp đến nhà phát giấy mời, trò chuyện, giải thích cặn kẽ rằng sự quan tâm của Đảng và Nhà nước là muốn giúp người dân phát hiện bệnh sớm, giảm chi phí điều trị lâu dài và theo dõi sức khỏe trọn đời trên hệ thống y tế điện tử. Nhờ kiên trì vận động, nhận thức của bà con đã có sự thay đổi đáng kể”.

“CHÌA KHÓA” CHUYỂN ĐỔI SỐ Y TẾ

Chiến dịch cao điểm lần này được đánh giá là hoạt động chăm sóc sức khỏe cộng đồng có quy mô lớn nhất từ trước đến nay tại Quảng Trị. Điểm mới của chiến dịch là tất cả kết quả khám sàng lọc được đồng bộ tích hợp vào Hồ sơ sức khỏe điện tử trên ứng dụng VNelD. Đây là cơ sở dữ liệu nền tảng

giúp ngành Y tế quản lý sức khỏe cư dân liên tục, xuyên suốt và chủ động ngay từ cơ sở.

Qua đợt cao điểm khám sức khỏe toàn dân lần này, ở nhiều địa phương đã phát hiện và nghi vấn nhiều trường hợp mắc các bệnh lý mạn tính không lây nhiễm, như: Tăng huyết áp, đái tháo đường, bệnh lý cơ xương khớp và các bệnh về mắt. Bác sĩ Nguyễn Thị Lan, Phó Giám đốc Trạm Y tế Phong Nha cho biết: “Nhiều bệnh lý diễn tiến âm thầm trong cộng đồng. Người dân không thấy đau ốm nên nghĩ mình khỏe mạnh. Nếu không có những đợt khám định kỳ quy mô này, bệnh chỉ được phát hiện khi đã có biến chứng nặng, việc điều trị sẽ rất tốn kém và phức tạp. Giá trị lớn nhất của khám sức khỏe định kỳ là chuyển từ thế “thụ động chờ bệnh nhân” sang chủ động tầm soát nguy cơ”.

Dù đạt được những kết quả đáng ghi nhận nhưng thực tiễn việc triển khai khám sức khỏe định kỳ hiện nay tại Quảng Trị đang gặp nhiều khó

khăn, thách thức. Theo Phó Giám đốc Sở Y tế Nguyễn Xuân Dũng, hiện nay, Bộ Y tế chưa có quy định thống nhất về khái niệm, phạm vi và các loại hình khám sức khỏe được tính vào số liệu báo cáo dẫn đến cách hiểu và phương pháp tổng hợp số liệu giữa các đơn vị trên toàn quốc chưa thống nhất. Bên cạnh đó, theo quy định hiện hành, các trạm y tế xã, phường chưa đủ điều kiện để thực hiện khám sức khỏe định kỳ. Toàn tỉnh hiện nay mới có 30 cơ sở y tế đủ điều kiện, các cơ sở này vừa phải bảo đảm công tác khám, chữa bệnh hằng ngày tại đơn vị, vừa bố trí nhân lực, trang thiết bị về cơ sở khám sức khỏe định kỳ cho người dân nên rất áp lực. Ngoài ra, khối lượng nhập liệu sau khám cũng rất lớn, cán bộ y tế vừa phải thực hiện nhập liệu, rà soát và đối chiếu thủ công nên tốn nhiều thời gian, ảnh hưởng đến tiến độ khám bệnh cũng như hoàn thiện dữ liệu, gây quá tải cho hệ thống y tế.

Để tháo gỡ vướng mắc trên, tỉnh Quảng Trị đề nghị Bộ Y tế sớm ban hành hướng dẫn thống nhất về thống kê số liệu và cơ chế tài chính. Đồng thời, xem xét hướng dẫn, cho phép trạm y tế cấp xã được tổ chức thực hiện khám sàng lọc bước đầu trong phạm vi chuyên môn cho phép và nhập liệu kết quả sàng lọc lên Cổng dữ liệu sức khỏe của bộ. “Đây là “chìa khóa” để vừa giảm tải cho cơ sở y tế tuyến trên, vừa thực hiện đúng tinh thần quản lý sức khỏe ban đầu cho người dân. Ngoài ra, cần điều chỉnh nới rộng thời gian liên thông dữ liệu lên 5-7 ngày thay vì 24 giờ để phù hợp với hạ tầng vùng khó. Về lâu dài, giải pháp căn cơ nhất là sớm có lộ trình đưa khám sức khỏe định kỳ, khám sàng lọc vào danh mục chi trả của Quỹ Bảo hiểm y tế, đồng thời cho phép lồng ghép linh hoạt với khám, chữa bệnh bảo hiểm y tế, bảo đảm một dịch vụ y tế không thanh toán trùng từ nhiều nguồn, đồng thời tận dụng được kết quả khám, xét nghiệm, chẩn đoán đã có, tránh tổ chức khám lại, xét nghiệm lại không cần thiết và giảm chi phí cho ngân sách nhà nước”, ông Dũng cho biết.

MAI LÂM

QUẢNG TRỊ TUẦN QUA

Tuần qua, trên địa bàn tỉnh diễn ra một số sự kiện nổi bật:

- Tại phường Đồng Hới, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Khánh Hòa phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quảng Trị tổ chức lễ khai mạc Ngày Văn hóa, Du lịch Khánh Hòa tại Quảng Trị năm 2026, với chủ đề “Quảng Trị-Khánh Hòa: Từ miền hoa lửa đến vịnh ngọc xanh”.
- Đây là hoạt động có ý nghĩa thiết thực nhằm tăng cường giao lưu, hợp tác giữa hai địa phương; giới thiệu, quảng bá những giá trị văn hóa đặc sắc, tiềm năng, thế mạnh, sản phẩm và điểm đến du lịch... Đặc biệt, sự kiện lần này được tổ chức gắn với việc khai trương đường bay Đồng Hới-Nha Trang, mở ra một phương thức kết nối trực tiếp, thuận lợi hơn giữa hai địa phương.
- Ban Thường vụ Tỉnh ủy tổ chức hội nghị nghiên cứu, học tập, quán triệt, tuyên truyền, triển khai thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV (Nghị quyết Trung ương 3) và dự thảo các chương trình hành động, kế hoạch của Ban Thường vụ Tỉnh ủy thực hiện nghị quyết hội nghị.
- Tại hội nghị, các đại biểu được quán triệt các nội dung cốt lõi, điểm mới, trọng tâm các nghị quyết, kết luận, quy định được thông qua tại Hội nghị Trung ương 3. Qua đó,

tạo sự thống nhất về nhận thức, ý chí, hành động cũng như thể hiện quyết tâm của Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân toàn tỉnh trong việc đưa các nghị quyết, kết luận, quy định của Trung ương nhanh chóng đi vào cuộc sống, đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

- Đồng chí Nguyễn Văn Phương, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy đã có buổi làm việc với UBND tỉnh và các sở, ngành liên quan về tình hình khám sức khỏe định kỳ, khám sàng lọc miễn phí cho người dân trên địa bàn tỉnh.
- Kết luận tại buổi làm việc, đồng chí Bí thư Tỉnh ủy nhấn mạnh ý nghĩa nhân văn của việc khám sức khỏe định kỳ, khám sàng lọc miễn phí cho người dân trên địa bàn tỉnh, thể hiện sự quan tâm của Đảng, Nhà nước đối với sức khỏe Nhân dân; đồng thời yêu cầu UBND tỉnh chủ động bố trí nguồn lực từ ngân sách địa phương và huy động các nguồn lực hợp pháp khác để tổ chức khám sức khỏe định kỳ hoặc khám sàng lọc miễn phí cho người dân theo quy định.
- Đồng chí Nguyễn Văn Phương, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy đã có buổi làm việc với UBND tỉnh và các cơ quan, đơn vị liên quan về tiến độ, kết quả thực

hiện các kết luận thanh tra và giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc đối với các dự án (DA) tồn đọng, kéo dài trên địa bàn tỉnh.

Kết luận tại buổi làm việc, đồng chí Bí thư Tỉnh ủy đề nghị các ban, ngành liên quan cần hoàn thiện số liệu báo cáo, trong đó rà soát các DA khó khăn, vướng mắc, tồn đọng kéo dài để đưa ra khỏi Hệ thống 751 nếu không phù hợp, cũng như có phương án xử lý đối với từng DA. Đối với DA đầu tư chậm tiến độ, cần làm rõ mốc thời gian thống kê để đôn đốc thực hiện, phấn đấu đến cuối năm 2026 xử lý dứt điểm các DA này.

- UBND tỉnh tổ chức hội nghị với các sở, ngành, địa phương để nghe báo cáo công tác lập quy hoạch chung xã, đặc khu và đô thị.
- Sau sắp xếp đơn vị hành chính, tỉnh Quảng Trị có 68 quy hoạch chung phải tổ chức lập, gồm: 60 quy hoạch chung xã, đặc khu và 8 quy hoạch chung đô thị. Đến nay, UBND tỉnh đã phê duyệt 19 nhiệm vụ thuộc thẩm quyền và UBND cấp xã phê duyệt 24 nhiệm vụ thuộc thẩm quyền.

TH.H (tổng hợp)

KỶ NIỆM 30 NĂM THÀNH LẬP TRƯỜNG THPT NGUYỄN HUỆ VÀ ĐÓN NHẬN TRƯỜNG ĐẠT CHUẨN QUỐC GIA

Trường THPT Nguyễn Huệ - mốc son ba thập kỷ

Ngày 11/9/1996, Trường THPT Bán công thị xã Quảng Trị được thành lập theo Quyết định số 1063/QĐ-UB của UBND tỉnh Quảng Trị, ngày 18/2/2008 được đổi tên thành Trường THPT Nguyễn Huệ và ngày 7/10/2011 trường chuyển đổi từ mô hình bán công sang công lập để phù hợp với yêu cầu phát triển, tình hình thực tiễn giáo dục của tỉnh. Suốt 30 năm qua, Trường THPT Nguyễn Huệ đã nỗ lực vượt khó và đạt nhiều kết quả quan trọng trong dạy và học. Từ đó góp phần nâng cao dân trí, đào tạo nhân tài, nguồn lực lao động thúc đẩy sự nghiệp xây dựng và phát triển của quê hương, đất nước...

- Thực hiện: PHÚ HẢI

Trường THPT Nguyễn Huệ được đầu tư xây dựng khang trang ở địa điểm mới

Hội đồng sư phạm nhà trường chụp ảnh lưu niệm cùng với lãnh đạo tỉnh nhân dịp khai giảng năm học 2025 - 2026

Trường THPT Nguyễn Huệ luôn chú trọng đến các hoạt động thiện nguyện, an sinh xã hội

Trường THPT Nguyễn Huệ những năm đầu mới chuyển sang trường công lập

Trường THPT Nguyễn Huệ đạt nhiều giải cao trong các Hội thi Văn hóa học đường năm 2025

Lễ tổng kết năm học 2015-2016 của nhà trường